

GALAR-GAN,

A GYFANSODDWDYD AR YR ACHLYSUR O

FARWOLAETH

GWENLLIAN WILLIAMS,

BAILI COCH,

Yr hon a ymadawodd a'r byd hwn Mehefin 23, 1849, yn 51 mlwydd oed, ac a fu yn aelod yn y Taihirion, chwaneg i ddwy flynedd ar ugain.

GAN JOHN MORGAN.

"Gwyn eu byd y meirw, y rhai sydd yn marw yn yr Arglwydd."—DAT.

- 1 Y mae angeu yn teyrnasu
 Ar y dê a'r aswy law,
 Er mawr glywed sydd am dano,
 Para mae yn Frenin braw ;
 Datod c'lymau rhwng perth'nasau,
 Draw ac yma 'n nhir y byw :
 Dychwel cyrff i'r ddaear obry,
 A'r ysbrydoedd mae at Dduw.
- 2 Angeu sydd y dyddiau yma
 Yn rheoli tref a gwlad—
 Mae myrddiynau o had Adda
 Yn garneddau tan ei draed ;
 O'r canlyniad ddaith o ddrylliad,
 Hen gyfamod dyn a Duw ;
 Marwolaethau yr holl oesau,
 Grym y gyfraith santaidd yw.
- 3 Ar y drydydd dydd ar hugain
 O Fehefin, cofir hyn,
 Mil wyth cant a naw a deugain,
 Fe ddaeth angeu yn ei rym ;
 Ysgar wnaeth rhwng corff ac enaid
 GWENLLIAN WILLIAMS, 'r hon fu byw
 Ddwy ar ugain o flyneddau,
 Yn aelod hardd-o eglwys Dduw.

- 4 Hi wynebodd at y brodyr,
 Yn y boreu i dŷ ei Thad ;
 O Assyria yn ei dagrau,
 'Mofyn 'r oedd faddeuant rhad ;
 Mewn gwir deimlad o ddwysbigiad
 Yn ei henaid ar y ma's ;
 Pob gau noddfa wedi darfod,
 Achwyn 'r oedd ar bechod cas.
- 5 Yr ŷs-fugail oedd pryd hyny
 Yn bugeilio 'r eglwys hon,
 DAVID JONES a'i ddoniau llithrig,
 Heddyw 'n llweh o dan y don ;
 Ar ei draed yn syth fe safodd,
 Gwelodd Gweni 'n eithaf trist ;
 Fe ddefnyddiodd eiriau'r nefoedd,
 Er amlygu Iesu Grist.
- 6 Wedi aros rhai wythnosau,
 Gyda'r plant yn wanaidd iawn,
 Torwyd ati gan y brodyr,
 Carai fod yn aelod llawn.
 O ba'i hi yn llawn o ddagrau,
 A'i serchiadau 'n fflam o dân ;
 Carwn wneuthur cof am Iesu,
 Yr hyn ni wnes i erioed o'r bla'n.
- 7 Daeth y Sabboth, daeth y brodyr,
 A'r gweinidog yno i gwrdd ;
 Gweni Williams yn y canol,
 Safai 'n gyhoedd wrth y bwrdd ;—
 Gwedi holi a chynghori,
 Rhoddwyd iddi law ar go'dd ;
 'R oedd y nefoedd yn dyferu,
 A'r holl deulu wrth eu bodd.
- 8 Wedi gwledda, cödodd allan,
 Nid i chwareu, fel mai rhai ;
 Dyfal weithiodd yn y winllan,
 Tra fu yn y ty o glai :
 Darllain, canu, a myfyrio,
 Gweddi ddirgel oedd i'r lan—
 Harddai grefydd yn ei geiriau,
 A'i fforddiadau yn mhob man.

- 9 Nid oedd ysgol y Taihirion
 Ar y Sabboth ddim yn llawn,
 Nes cael Gweni yn ei dosbarth,
 O mor fuddiol oedd ei dawn;
 Parod oedd i gynorthwyo
 Rhai oedd gwanaidd yn y gwaith,
 Mor ragorol y darllenai,
 Mor nefolaidd oedd ei hiaith.
- 10 Yn mil wyth-cant saith a deugain,
 Manol chwiliodd Lyfr Duw;
 Hi adroddodd rai ugeiniau
 O bennodau yn ein clyw;
 Yr un gauaf y trysorodd,
 O'r hen Salmuau ddegau maith;
 Chwilio'r Llyfr oedd ei chysur,
 Tra fu yma ar ei thaith.
- 11 Eglwys Crist yn y Taihirion,
 Cefaist golled ar dy daith—
 Collaist weddi ffyddiog Gweni,
 Faint oedd hyny yn y gwaith:
 Collaist un oedd yn dy garu,
 Profodd hyn trwy rod-di'n rhad;
 Gyda'r blaenaf hi ddiwallai
 Angenrheidiau ty ei Thad.
- 12 Gwraig rinweddol ydoedd Gweni,
 Trefnai thalu'n brydferth iawn;
 Ffrwythau crefydd oedd yn amlwg
 Ymhob gweithred a phob dawn:
 Egwyddorai bawb a fyddai
 Yn cartrefu yn eu pyrth;
 Canwyll oleu ar ei gyrfa,
 O Gaersalem byth na syrth.
- 13 Angeu, angeu, pa'm cymeraist
 Un mor anwyl yn ei thref;
 Un brofiadol, un ragorol,
 Hi ddiwallai weison nef:
 Hi a gododd faner Iesu,
 Daliodd bwys a gwres y dydd—
 Gallaist daro nid niweidio,
 Aeth o'i rywmau oll yn rydd.

- 14 Anghen cefeist, Gweni William,
 Er ein galar dan dy droed ;
 Gorfod rhoddi i llwch i lechu,
 Yn un ar ddeg a deugain oed.
 Mae allweddau yr holl feddau,
 Wedi eu cym'ryd er ei fri,
 Gan yr Iesu pan yn trengu
 Draw ar fynydd Calfari.
- 15 Anghen, paid a gorfoleddu
 Er y gallu i dori lawr ;
 Fe ddianga holl blant Sarah
 O dy feddau dyrfa fawr :
 Mae darpariaeth ar eu cyfer
 Na chlywodd clust yngwlad yr hedd—
 Rhaid eu cyrchu o bob carchar,
 Gorfoleddant ar y bedd.
- 16 Bendith fyddo ar eu theulu,
 Sy'n galaru yn y glyn ;
 Dyrys droion, chwyrn awelon
 Sydd i'w cwrdd yr ochr hyn,—
 Dros brydnawn y bydd wylofain,
 Rhai a ddysgwyd gan y nef
 I ddywedyd, Bendigedig
 Fyddo ei enw santaidd Ef.
- 17 Nid oes genyn er ei cholli
 Ond ymdrech ar y daith ;
 Arglwydd grasol o'th drugaredd,
 Rho dy wyneb ar dy waith ;
 Cod y mariaau, llanw'r bylchau,
 Cofia Sion is y nen ;
 Ti gai'r moliant a'r gogoniant
 Pan y delo'r gwaith i ben.
- 18 Ffarwel briod mi'ch gadewais,
 Mado wnes o'ch mynwes glyd,
 Ond gwell imi fynwes Iesu,
 Para hon pan losgo'r byd :
 Dwys ddymunwch, taer weddiwch,
 Am aeddfedrwydd i gyd-gwrdd ;
 Mae darpariaeth fawr yr arfaeth,
 Fel ryw foroedd ar y bwrdd.